

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O REAKREDITACIJI
POSLIJEDIPLOMSKOG (DOKTORSKOG) STUDIJSKOG PROGRAMA
GLOTODIDAKTIKA
FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

**Datum posjeta visokom učilištu:
4. prosinca 2017.**

Veljača 2018.

SADRŽAJ

UVOD.....	3
KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....	5
PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE	6
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA	6
PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	7
NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA.....	8
PRIMJERI DOBRE PRAKSE.....	8
USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA	8
OCJENA KVALITETE	11

UVOD

Stručno povjerenstvo, koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), izradilo je Izvješće o reakreditaciji sveučilišnoga poslijediplomskog (doktorskog) studijskog programa Glotodidaktika na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije te posjeta Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education* – EQAR) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education* – ENQA), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (Narodne novine 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje poslijediplomskoga sveučilišnoga studija Glotodidaktika.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije,
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja),
- kratku analizu prednosti i nedostataka
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

1. Dr. Igor Štiks, University of Edinburgh, Ujedinjeno Kraljevstvo,
2. Prof. Ljiljana Reinkowski, Universität Basel, Švicarska
3. Prof. dr. Rozita Dimova, Ghent University, Belgija
4. Dr. Vladimir Unkovski-Korica, University of Glasgow, Ujedinjeno Kraljevstvo
5. Dr. H. J. M. J. (Harm) Goris, Tilburg University, Nizozemska
6. Prof. David Maxwell, Emmanuel College Cambridge, Ujedinjeno Kraljevstvo
7. Prof. Elzbieta Osewska, Cardinal Stefan Wyszyński University u Varšavi, Poljska
8. Prof. Mikhail Dmitriev, Central European University, Mađarska
9. Prof. Andrej Blatnik, Univerza v Ljubljani, Slovenija
10. Prof. Ljiljana Šarić, University of Oslo, Norveška
11. Prof. dr. Katrin Boeckh, Ludwig-Maximilians-Universität München, Njemačka
12. Prof. Vincent Gaffney, University of Bradford, Ujedinjeno Kraljevstvo
13. Prof. Mika Vahakangas, Lund University, Švedska
14. Dr. sc. Nicole Butterfield, Marie Curie Fellow, Seged University, Mađarska
15. Anna Meens, University of Amsterdam, Nizozemska

16. Kevin Kenjar, University of California, Berkley, Sjedinjene Američke Države
17. Dr. hab. Elżbieta Gajek, University of Warsaw, Poljska,
18. Dr. Kyle Jerro, University of Essex, Ujedinjeno Kraljevstvo
19. Dr. Nadia Mifka-Profozic, University of York, Ujedinjeno Kraljevstvo
20. Dr. Moreno Mitrović, University of Cyprus, Cipar
21. Dr. Catherine MacRobert, Oxford University, Ujedinjeno Kraljevstvo
22. Prof. Emeritus Svein Mønnesland, University of Oslo, Norveška,
23. Dajana Vasiljevicová, Charles University, Prag, Češka
24. Prof. Christian Neuhäuser, Universitaet Dortmund, Njemačka,
25. Dr. Dries Bosschaert, KU Leuven, Belgija
26. Dr. Oliver George Downing, University of Liverpool, Ujedinjeno Kraljevstvo
27. Prof. Hanoch Ben-Yami, Central European University, Mađarska
28. Sonja Kačar, University Toulouse II – Jean Jaurès, Francuska
29. Garrett R. Mindt, Central European University, Mađarska
30. Prof. Vieri Samek Lodovici, University College London, Ujedinjeno Kraljevstvo
31. Mišo Petrović, Central European University, Mađarska.

Članovi Stručnog povjerenstva koji su posjetili visoko učilište:

- Dr. Nadia Mifka-Profozic, University of York, Ujedinjeno Kraljevstvo;
- Prof. Vieri Samek Lodovici, Odsjek za lingvistiku, University College London, Ujedinjeno Kraljevstvo;
- Dr. Catherine MacRobert, Oxford University, Ujedinjeno Kraljevstvo;
- Dr. hab. Elżbieta Gajek, Institut za primijenjenu lingvistiku, University of Warsaw, Poljska;
- Dr. Moreno Mitrović, poslijedoktorand, University of Cyprus, Cipar;
- Dr. Kyle Jerro, poslijedoktorand, University of Essex, Ujedinjeno Kraljevstvo.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju ovog izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružao je:

- Goran Briški, koordinator, prevoditelj tijekom posjeta Visokom učilištu i prevoditelj izvješća, AZVO.

Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo održalo sastanke s:

- upravom Fakulteta
- voditeljima studija
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- alumnijima.

KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

Nositelj: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Izvođač: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Mjesto izvođenja: Zagreb

Područje i polje: Humanističke znanosti, filologija

Naziv studijskog programa: **Glotodidaktika**

Broj doktoranada: 40

Broj mentora: 15 imenovanih, 32 potencijalnih

Broj nastavnika: 29 (17 vlastitih)

Omjer doktoranada i službeno imenovanih mentora: 1:1,27

Omjer nastave i istraživačkog rada: 60:40 (%)

Ishodi učenja studijskog programa:

IU 1: Uočava i može protumačiti područje ovladavanja inim jezikom (OVIJ-a), njegov odnos prema ostalim jezikoslovnim potpodručjima i disciplinama te ostalim srodnim poljima i granama humanističkoga i društvenoga područja.

IU 2: Kritički vrjednuje pojedine teorijske i primijenjene jezikoslovne pristupe i teorije u području OVIJ-a.

IU 3: Vlada znanstvenim nazivljem ovoga područja i stvara nazivlje prema stranomu predlošku i znanju o pojmu radi odabira vlastitoga teorijsko-metodološkoga pristupa u istraživanju.

IU 4: Kritički vrjednuje znanstvenu i stručnu literaturu iz područja OVIJ-a.

IU 5: Analizira i interpretira prikupljenu građu prema usvojenim teorijskim okvirima.

IU 6: Samostalno oblikuje usmene i pismene radove o svojem znanstveno-istraživačkomu radu utemeljene na pravilima znanstvene komunikacije.

IU 7: Stručno raspravlja o znanstveno-istraživačkomu radu.

IU 8: Povezuje bitne čimbenike iz potpodručja, disciplina, grana i polja u vlastitim istraživanjima.

IU 9: Izabire i primjenjuje prikladne metode i tehnologije u znanstvenomu istraživanju poštujući etička načela.

IU 10: Planira, organizira i vodi vlastito istraživanje.

PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije studijskog programa Glotodidaktika, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta Visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje:

izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do jedne (1) godine, tijekom koje bi Visoko učilište trebalo provesti potrebna poboljšanja. Pismo očekivanja uključuje privremenu zabranu upisa novih studenata u akademskoj godini 2018.-19.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Razmotriti promjenu imena programa u poslijediplomski studij poučavanja stranoga jezika (ili primijenjene lingvistike), kako bi se osigurala međunarodna vidljivost i usporedivost.
2. Revidirati ishode učenja te ih uskladiti sa zahtjevima razine 8.2 HKO-a. Postojeći su ishodi učenja primjereniji diplomskoj razini (npr. u njima se ne spominje *stvaranje novih znanja* ili *pomicanje granica poznatoga*, što bi trebao biti temelj svakog doktorskog studija).
3. Uvesti strože standarde ocjenjivanja disertacija kako bi se unaprijedila njihova kvaliteta. Kod ocjenjivanja doktorskih radova naročitu pozornost treba posvetiti tome uključuje li rad pregled najsuvremenije literature u danom području te je li ostvarena odgovarajuća metodološka razina u planiranju i provedbi istraživanja, kao i analizi rezultata.
4. Preporuka je objavljivati sve doktorske disertacije, a najuspješnije i prevesti na jedan od svjetskih jezika (ako su napisane na hrvatskom jeziku).
5. Povjerenstvo preporučuje reviziju pravila kojima se regulira imenovanje mentora, kako bi se oni mogli imenovati odmah po upisu (ili što je prije moguće).
6. Preporuka je da prijedlog teme doktorskog rada bude obavezan i jedan od ključnih kriterija za upis na doktorski studij.
7. Potrebne su značajne izmjene na razini programa kako bi se postigao omjer nastave i istraživanja od 20:80. Istraživački rad na razini studija trebao bi u cijelosti biti usmjeren na doktorsko istraživanje; doktorandi bi trebali provoditi istraživanje za potrebe svoje disertacije pune tri godine.
8. Povjerenstvo snažno preporučuje da se mentor isključi iz povjerenstava za ocjenu teme i doktorskog rada te da se za vanjske članove uzmu neovisni, inozemni stručnjaci. Doktorandima bi trebalo omogućiti da svoju disertaciju pišu na stranom jeziku, ako to žele.
9. Za sve je djelatnike i studente potrebno uvesti obaveznu edukaciju o etičnosti u istraživanju i regulativi o zaštiti podataka. Uvidom u Samoanalizu i Etički kodeks te podatke dostupne preko poveznice Etičkog povjerenstva Filozofskoga fakulteta, Povjerenstvo zaključuje da na Visokom učilištu nije u značajnijoj mjeri razvijena svijest o pitanjima etičnosti u istraživanjima koja se provode na ljudima te propisima o zaštiti podataka. Konkretno, potrebno je što skorija prilagodba Općoj Uredbi o zaštiti osobnih podataka, koja na snagu stupa u svibnju 2018., a koja će u velikoj mjeri utjecati na sva istraživanja na ljudskim subjektima.

10. Snažna je preporuka Visokom učilištu osigurati dodatnu podršku (savjetodavnu, administrativnu i podršku u financijskom planiranju) znanstvenicima koji se prijavljuju na međunarodne projekte.
11. Visokom se učilištu također preporučuje uspostaviti fond iz kojeg bi se financiralo sudjelovanje doktoranada na konferencijama. Svim bi doktorandima trebalo omogućiti pristup *online* bazama podataka.
12. Kako bi se unaprijedila međunarodna vidljivost programa, znanstveno-nastavno osoblje bi trebalo objavljivati više radova u prestižnim inozemnim časopisima; potrebno je, osim toga, povećati broj disertacija na stranim jezicima te uvesti izvođenje odabranih kolegija na stranim jezicima (osobito uzevši u obzir da resursi za to već postoje).
13. Preporučene bi promjene trebalo uvesti do kraja akademske godine 2018.-2019., na vrijeme za upis novih studenata u 2019.-2020. Preporuka je Povjerenstva da neispunjavanje ovih preporuka automatski rezultira zabranom upisa novih studenata.

Napomena: Uzevši u obzir postojeću situaciju i dugoročni razvoj programa, preporuka je Povjerenstva da se na razini studija Glotodidaktike provedu značajne promjene kako bi se osigurala njegova održivost i međunarodna konkurentnost. Budući da su prve dvije godine studija sadržajno u velikoj mjeri slične inozemnim diplomskim studijima (što je možda i potrebno uzevši u obzir prethodno znanje studenata), ove bi se dvije godine mogle transformirati u istraživački magisterij (MSc), koji bi bilo moguće završiti tijekom jedne godine intenzivnog, redovitog studija. Upis na doktorski studij bi u tom slučaju bio na trećoj godini za one koji su završili dvogodišnji magisterij ili na drugoj godini za one koji su završili intenzivniji, redovni magisterij, i trajao bi tri godine. Ovakvo bi restrukturiranje studentima omogućilo stjecanje neophodnih znanja iz glotodidaktike i pripremlilo ih za doktorski studij - koji bi u tom slučaju bio u cijelosti usmjeren na istraživački rad, izradu disertacije i nastojanje da se u tome ostvari visoka razina kvalitete. Povjerenstvo je svjesno da ovakve značajne strukturne izmjene zahtijevaju vremena, no to je jedina održiva mogućnost rješavanja postojećih slabosti na razini programa.

PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Vrlo motivirani studenti.
2. Općenito dobar ili vrlo dobar odnos studenata i mentora, koji često rezultira objavljivanjem zajedničkih radova.
3. Praksa dodjeljivanja ECTS bodova za individualni istraživački rad doktoranada.
4. Suradnja znanstveno-nastavnog osoblja s raznih odsjeka (anglistika, germanistika, psihologija, fonetika, informacijske znanosti, itd.), što otvara prilike za interdisciplinarna istraživanja.
5. Visoka razina jezičnih kompetencija nastavnika i mentora, što čini izuzetan potencijal za privlačenje stranih kandidata za doktorski studij (pod uvjetom da postoje kolegiji koji se izvode na stranom jeziku). Dodanu vrijednost daje i činjenica da se Visoko učilište nalazi u Zagrebu, atraktivnoj lokaciji za strane istraživače.

NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA

1. Doktorandi studij završavaju u roku od 5 do 10 godina (u prosjeku 7,5 godina). Premda je program uspostavljen 2006. godine, većina doktoranada još nije završila studij (podaci iz Samoanalize).
2. Prijedlog teme doktorskog rada nije uvjet za upis; često se predaje tek na trećoj godini studija.
3. Mentori se ne imenuju po upisu, već mnogo kasnije, na trećoj godini studija.
4. Doktorande se ne potiče da izrađuju disertacije na nekom stranom jeziku.
5. Uključenost mentora u obranu doktorskog rada, što otvara pitanja etičnosti i umanjuje objektivnost i kvalitetu koja se može postići samo sudjelovanjem vanjskih ispitivača.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. Tri su doktorske disertacije izrađene na engleskom jeziku.
2. Upotreba alata Gloma kao neformalnog načina praćenja napredovanja studenata.
3. Primjer komentorstva inozemnog znanstvenika. Češća praksa inozemnog komentorstva bilo bi od koristi i za doktorande i za sam program.
4. Uhodana praksa objavljivanja zajedničkih radova mentora i doktoranada.
5. Neki su doktorandi izlagali radove na značajnim međunarodnim konferencijama (npr. AAL).

USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti:	DA/NE bilješke
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7 Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Više od 50 % sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
5. Omjer je nastavnika i studenata na visokom učilištu ispod 1:30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	NE *
*Disertacije nisu pohranjene u repozitoriju www.dabar.srce.hr . Povjerenstvo je našlo samo 10	

disertacija s otvorenim pristupom u repozitoriju Filozofskog fakulteta (vidi: 2.5)	
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA *
* Oduzimanje akademskog stupnja (dr. sc.) nije u nadležnosti Filozofskog fakulteta već Sveučilišta u Zagrebu koje dodjeljuje akademski stupanj. Međutim, u slučajevima gdje postoji opravdana sumnja plagiranja rada, rad pregledava povjerenstvo imenovano na razini doktorskog programa, koje uključuje najmanje jednog vanjskog člana. Povjerenstvo svoje izvješće podnosi Fakultetskom vijeću, koje prosljeđuje svoju odluku Senatu Sveučilišta.	
Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja	DA/NE (bilješke)
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u polju ili poljima relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA
3. Program doktorskog studija usklađen je sa strateškim programom znanstvenog istraživanja Visokog učilišta.	Samo dijelom, i samo formalno.
4. Omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1:3.	DA
5. Mentori (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu ili suradničkom (post. doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post. doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (tablica 2, Mentori i doktorandi); c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme); d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine; e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.); f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	NE *
* a) DA b) DA c) NE Plan istraživanja nije uvjet za upis, štoviše, ne odobravaju se sve do treće godine. Vidi 2.6 i 2.7 d) NE Većina doktoranada sama financira svoj studij; niti jedan se doktorand ne financira iz projekta.	

<p>Sredstva iz projekata mentora vrlo su ograničena i najčešće ne uključuju financiranje doktorskog istraživanja.</p> <p>e) NE</p> <p>Nema organiziranih radionica za nove mentore. Dovoljnom se kvalifikacijom smatra mentorstvo na diplomskoj razini - što je dvojbeno.</p> <p>f) NE</p> <p>Prema Samoanalizi, samo je dio mentora dobio pozitivno mišljenje.</p>	
<p>6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima:</p> <p>a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu;</p> <p>b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).</p>	<p>DA</p> <p>DA</p>
<p>7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.</p>	<p>NE</p> <p>Vidi 2.7.</p>
<p>8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.</p>	<p>NE</p>
<p>9. U slučaju združenih, zajedničkih studija te doktorskih škola (na sveučilišnoj razini), VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.</p>	<p>Nije primjenjivo - nema združenih programa.</p>

OCJENA KVALITETE

a) RESURSI: 1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA	
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Filozofski je fakultet prepoznatljiva institucija s dugom tradicijom u hrvatskom visokom obrazovanju. U Samoanalizi su navedeni podaci o trenutnim istraživačkim i nastavnim aktivnostima nastavnog osoblja i mentora, uključujući podatke o objavljenim radovima i citiranosti. Na studiju je angažirano 29 nastavnika s Filozofskog fakulteta i drugih visokih učilišta. Podaci o njihovim objavljenim radovima unose se u CROSBİ (Hrvatska znanstvena bibliografija). Prema tim podacima, neki od nastavnika (naročito s Odsjeka za psihologiju i Odsjeka za fonetiku te u manjoj mjeri s Odsjeka za anglistiku, Odsjeka za lingvistiku i Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti) objavljuju radove u visokorangiranim časopisima (CC ili SSCI), što doprinosi kvaliteti programa. Primjerice, u razdoblju od 2012.-2017., jedan je nastavnik s Odsjeka za psihologiju objavio šest radova, a jedan nastavnik s Odsjeka za fonetiku četiri rada u časopisima najvišeg faktora odjeka. Još je sedmero nastavnika objavilo po jedan ili dva rada u časopisima visokog faktora odjeka, dok su drugi objavljivali radove mahom u lokalnim/nacionalnim, regionalnim ili nižerangiranim časopisima. Povjerenstvo je također primijetilo nedostatak jasnih kriterija u CROSBİ-ju, gdje je - primjerice - <i>Jezik, časopis za kulturu hrvatskog jezika</i> klasificiran kao CC časopis.</p> <p>Uz članke, navedena su i neka poglavlja u knjigama ili uređene knjige, od kojih su neke objavili ugledni izdavači (npr. Palgrave, Benjamins, De Gruyter). Većina je knjiga, međutim, objavljena na lokalnoj ili nacionalnoj razini.</p> <p>U Samoanalizi je naveden dugačak niz domaćih i međunarodnih projekata u kojima su sudjelovali (ili ih vodili) nastavnici ovoga studija, no kod mnogih nedostaju osnovne informacije (npr. imena voditelja projekta, imena institucija koje su financirale projekt) - teško je stoga razlučiti u kojoj mjeri navedeni istraživački projekti doprinose poslijediplomskom studiju Glotodidaktike.</p> <p>Isto se može reći i za konferencije koje organiziraju</p>

	<p>nastavnici; na nekima su od njih kao gosti-predavači sudjelovali renomirani znanstvenici iz područja primijenjene lingvistike. Nastavnici koji izvode studijski program dobro su umreženi s kolegama u inozemstvu, što Povjerenstvo smatra pohvalnim.</p> <p>Preporuka: Preporučuje se uložiti dodatan trud u smjeru veće međunarodne vidljivosti programa.</p>
<p>1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Prema podacima iz Samoanalize, u izvedbu programa uključeno je 29 nastavnika, od kojih je 17 zaposleno na Fakultetu (na različitim odsjecima). Vanjski suradnici dolaze s drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu ili s drugih sveučilišta u RH. Većina se nastavnika zadržava unutar postojećih ograničenja po pitanju norma-sati, uz nekoliko izuzetaka (radno opterećenje jednog nastavnika iznosi 445 norma-sati), no njihova preopterećenost nije posljedica sudjelovanja u izvođenju ovoga poslijediplomskog studija. Omjer je nastavnika zaposlenih na Fakultetu i vanjskih suradnika zadovoljavajući. Većina je doktoranada stalno zaposlena te studira izvanredno, zbog čega se nastava izvodi vikendom - iz ovog se razloga stječe dojam da je doktorski studij dodatno opterećenje za nastavnike, a hobi za studente. Prema podacima iz Samoanalize, većina nastavnika ima propisano radno opterećenje od 9 norma-sati (ekvivalent 6 seminara) na doktorskom studiju. Povjerenstvo snažno preporučuje da se radno opterećenje svih nastavnika ujednači s propisanim ograničenjima.</p>
<p>1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Znanstveno-nastavno osoblje koje sudjeluje u izvođenju programa čine kvalificirani znanstvenici, aktivno uključeni u nastavni rad. Dokazi su njihove znanstveno-istraživačke aktivnosti objavljeni članci, knjige i poglavlja u knjigama. Nastavnici su vrlo motivirani i osiguravaju kvalitetnu podršku studentima, koji rad i podršku svojih nastavnika i mentora ocjenjuju visokim ocjenama.</p> <p>Međutim, Povjerenstvo nije dobilo na uvid mnogo dokaza za kvalitetu samoga programa, osobito uzevši u obzir da neke disertacije koje smo pregledali nisu pokazale odgovarajuću metodološku i teorijsku razinu. Ovo je možda i za očekivati, budući da se - prema riječima</p>

	alumnija - metodologija znanstvenog rada obrađuje tek u zadnjem semestru.
1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1:3. Broj mentora na doktorskom studiju dovoljan je za broj trenutno upisanih, aktivnih doktoranada. Kvalifikacije mentora donekle osiguravaju kvalitetnu izradu disertacije, međutim, kod nekih doktorskih radova koje je Povjerenstvo imalo prilike vidjeti željena razina kvalitete nije ostvarena. Preporuka je Povjerenstva da se prije izrade doktorskog rada više vremena posveti empirijskom radu; doktorande bi najprije trebalo poučiti, a potom od njih zahtijevati, da svom istraživačkom radu pristupaju kritičnije, dublje i preciznije. Dojam je Povjerenstva da su neki doktorandi kod izrade disertacije bili prepušteni sami sebi, odnosno da nisu bili odgovarajuće mentorirani.</p>
1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti i kompetencija nastavnika i mentora.	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Prema podacima iz Samoanalize, Filozofski fakultet ima Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete koje provodi godišnje ankete o radu nastavnika. Iz dostavljene dokumentacije, međutim, nije bilo moguće procijeniti kakvi su ti upitnici, na koji se način analiziraju, odnosno koji se podaci njima prikupljaju. U Samoanalizi se samo daju poveznice na Pravilnik o doktorskim studijima te navodi da mentori i doktorandi imaju obavezu ispunjavati godišnja izvješća. Također je navedeno da je doktorski studij Glotodidaktike osnovao vlastito Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete na razini studija, čija je zadaća analizirati izvješća nastavnika i anonimne ankete studenata. Od doktoranada smo doznali da su neki od njih uključeni u pokusno ispitivanje putem upitnika, pa zaključujemo da se ova praksa tek uvodi. To je svakako pokazatelj pozitivnih promjena. U Samoanalizi se navodi da se za nastavnike koji po prvi puta postaju mentori organiziraju mentorske radionice, no mentori nisu potvrdili ovu praksu. Povjerenstvo preporučuje da se ovakve radionice svakako organiziraju, budući da je mentorstvo na doktorskoj razini znatno drukčije nego na diplomskoj.</p>
1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima discipline iz koje se izvodi doktorski program.	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Visoko učilište ima vrlo dojmljivu, suvremenu knjižnicu, koja - uz mjesto za pohranu knjiga i časopisa - ima i</p>

	<p>prostor za čitanje i učenje. Doktorandima je omogućen pristup knjižničnoj infrastrukturi, a sami studenti izuzetno pohvaljuju podršku knjižničnog osoblja. Povjerenstvo je dobilo informaciju da knjižnica osigurava pristup svim značajnijim bazama podataka. Doktorandi su potvrdili da mogu pristupiti bazama podataka i člancima koji su im potrebni u istraživanju, no alumniji su dali drukčije informacije: njima nije bio osiguran pristup niti jednoj bazi podataka, niti su od Visokog učilišta dobivali podršku u pribavljanju neophodne literature. Zaključak je Povjerenstva da su ova poboljšanja provedena relativno nedavno.</p>
<p>b) INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA</p>	
<p>2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Visoko učilište ima relevantne pravilnike kojima se regulira odobravanje i pokretanje dokorskog studija.</p> <p>Povjerenstvu nije predstavljena detaljna analiza znanstvenih, društvenih i gospodarskih potreba za pokretanje programa. Procedure izvođenja dokorskog obrazovanja ne doimaju se posve učinkovite, uzevši u obzir da je vrijeme potrebno za izradu doktorske disertacije u prosjeku gotovo dvostruko dulje od propisanog trajanja studija (prosječno 5 godina za redovite studente i od 7,5 do 9 ili 10 godina za izvanredne studente, umjesto 3 godine za redovite i 5 godina za izvanredne studente).</p>
<p>2.2. Program je usklađen sa znanstvenom misijom i vizijom, odnosno istraživačkom strategijom Visokog učilišta.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Program je samo djelomično usklađen sa istraživačkom strategijom Visokog učilišta i to uglavnom samo deklarativno. Povjerenstvo nije dobilo odgovarajuće dokaze da studijski program odražava istraživačku misiju i viziju Visokog učilišta. Primjerice, kao glavni ciljevi programa (kako su definirani u istraživačkoj strategiji, koja se temelji na istraživačkoj strategiji Visokog učilišta), navode se znanstvena izvrsnost, veća vidljivost i objavljivanje u prestižnim međunarodnim časopisima, intenzivnije sudjelovanje u međunarodnim projektima, podizanje kvalitete mentorstva, praćenje napredovanja doktoranada, interdisciplinarnost i mobilnost, poučavanje prenosivih vještina, itd. Međutim, doktorske disertacije uglavnom na hrvatskom jeziku (od kojih neke i upitne kvalitete), spora prohodnost doktoranada i visoka stopa</p>

	<p>odustajanja od studija neki su od pokazatelja da se stvarno stanje ne podudara s deklariranim ciljevima. Kako bi se program uskladio sa strateškim ciljevima, preporuka je Povjerenstva definirati realnije ciljeve, razdijeliti ih na manje, ostvarive korake te definirati čvrste rokove za svaki pojedini korak.</p>
<p>2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Prema podacima iz Samoanalize, doktorski je studij 2013. prošao postupak periodičnog unutarnjeg vrednovanja koje je provelo Sveučilište u Zagrebu. Sveučilište provodi ova vrednovanja svakih 5 godina, što znači da bi uskoro trebalo slijediti novo. U Samoanalizi se navodi da se znanstvena proizvodnja mentora i doktoranada kontinuirano prati i analizira te da su doktorandi i mentori dužni podnositi godišnja izvješća o svom radu. Povjerenstvo nije dobilo na uvid ove analize. U istome se poglavlju Samoanalize navodi podatak da nastava obuhvaća od 13-20 %, a znanstveno-istraživačke i dodatne aktivnosti 80-87 % programa. Međutim, temeljem popisa modula koje je Povjerenstvo dobilo na uvid, informacija dobivenih od alumniya te podataka o vremenskim rokovima prijavljivanja teme doktorskog rada i imenovanja mentora, Povjerenstvo smatra malo vjerojatnim da je navedeni omjer nastavnih i znanstveno-istraživačkih aktivnosti realan. Na temelju podataka prikupljenih tijekom posjeta te uzimajući u obzir visoku stopu odustajanja od studija i njegovo prosječno trajanje, Povjerenstvo zaključuje da su na razini programa potrebna određena poboljšanja. Podrobnom analizom postojeće situacije trebalo bi prije svega identificirati sve prijetnje (neke su od njih već i navedene u SWOT analizi programa, no Povjerenstvo nije vidjelo dokaze nastojanja da se uvedu poboljšanja). Preporuka je Povjerenstva da se u svrhu provođenja neophodnih poboljšanja najprije definiraju jasni rokovi i mehanizmi praćenja realizacije, pomoću kojih bi se nadzirao svaki korak u provedbi izmjena.</p>
<p>2.4. Visoko učilište sustavno prati uspješnost mentora, ima mehanizme vrednovanja mentora te definirana pravila u vezi s promjenom mentora i rješavanjem mogućih problema između mentora i doktoranda.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Postoje dva obrasca pomoću kojih se prati napredak doktoranada, a koji se popunjavaju jednom godišnje - jedan popunjava student, a drugi mentor. Povjerenstvo nije vidjelo dokaze da se na razini programa prati kvaliteta rada mentora.</p>

	<p>Studenti su istaknuli da su sudjelovali u pilot-postupku ispitivanja putem upitnika, što znači da će se ovaj instrument uskoro uvesti kao način praćenja kvalitete rada mentora, no to nije dovoljno. Preporučujemo uvođenje sustava kolegijalnog opažanja/procjene, kojim bi se omogućilo i samovrednovanje i <i>peer-review</i> vrednovanje mentora i nastavnika na godišnjoj razini, uz provedbu poboljšanja temeljem rezultata vrednovanja.</p> <p>Povjerenstvo je primijetilo da ne postoji formalni mehanizam rješavanja problema između mentora i doktoranada.</p> <p>Voditeljica poslijediplomskog studija napomenula je da se u slučaju bilo kakvih poteškoća studenti mogu najprije obratiti njoj, kako bi pokušala riješiti problem. Prema njezinim tvrdnjama, svi su takvi slučajevi dosad uspješno riješeni.</p>
<p>2.5. Visoko učilište osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Studenti su istaknuli da su nedavno imali edukaciju o etičnosti u istraživanju. Povjerenstvo nije dobilo informaciju koristi li se na Visokom učilištu neki softver za otkrivanje plagijata. Pitanje plagiranja nije regulirano na razini Fakulteta već Sveučilišta.</p> <p>Povjerenstvo je ozbiljno zabrinuto manjkom pristupa disertacijama koje su izrađene na razini poslijediplomskog programa Glotodidaktike. Disertacije nisu pohranjene u repozitoriju DABAR. Pregledom repozitorija Nacionalne i sveučilišne knjižnice, u kojem su pohranjeni završni i doktorski radovi sa svih sastavnica Sveučilište u Zagrebu, ustanovili smo da ondje nema radova s Filozofskog fakulteta. U knjižničnom repozitoriju Fakulteta nismo mogli pronaći više od 10 doktorskih disertacija sa studija Glotodidaktike (svaka je od tih disertacija zavedena pod drugim odsjekom, budući da nije moguće pohraniti rad pod temom glotodidaktike). Snažna je preporuka Visokom učilištu da riješi ovaj problem i omogući otvoreni pristup svim disertacijama (uz eventualni izuzetak najnovijih doktorskih radova za koje sami autori žele ograničiti pristup, no najviše na razdoblje od dvije godine).</p>
<p>2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p>

<p>te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.</p>	<p>Prema podacima iz Samoanalize, postoji „Postupnik prijave teme doktorskoga rada, obrane doktorskoga rada i promocije koji omogućuju doktorandu vidljivu i jasnu proceduru“. Na razini programa koriste se obrasci koje su propisali Fakultet i Sveučilište i koji su javno dostupni na mrežnim stranicama PDS-a Glotodidaktika. Međutim, Povjerenstvo nije moglo naći nikakve podatke o postupku izrade i obrane teme doktorskog rada. Zaključak je da se od kandidata ne zahtijeva da izrade prijedlog teme doktorskog rada u kojemu bi jasno naveli zašto je konkretno istraživanje potrebno, koji su nedostaci postojećih istraživanja u tom području, kako vide ulogu svog doktorskog istraživanja u tom kontekstu te koje izvorne spoznaje očekuju. Riječ je o vrlo važnim kriterijima koje bi svaki doktorski studij trebao uzimati u obzir, a koji bi se trebali obrazložiti u prijedlogu teme. Prema saznanjima Povjerenstva, poslijediplomski studij Glotodidaktike ne traži od kandidata obrazloženje po ovim kriterijima. Fakultetski obrasci koji su dostupni na mrežnim stranicama programa uglavnom su formalni, odnosno njima se prikupljaju samo podaci koji se koriste u administrativne svrhe.</p>
<p>2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Prema podacima iz Samoanalize, doktorski rad ocjenjuje stručno povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada. Povjerenstvo se sastoji od najmanje tri a najviše pet članova „koji su izabrani u znanstveno-nastavno ili odgovarajuće znanstveno zvanje“. U Samoanalizi se navodi da svaki član povjerenstva ima pravo predati izdvojenu ocjenu.</p> <p>Obrazac za izvješćivanje o ocjeni doktorskog rada isključivo je formalne prirode i uglavnom služi u administrativne svrhe.</p> <p>U Samoanalizi se također navodi da mentor ili komentor studenta nije član povjerenstva za ocjenu i obranu doktorskoga rada, no dekanica je Povjerenstvo izvijestila da će se ovo pravilo uskoro izmijeniti. Nejasno je koji su razlozi iza ove odluke, no čvrst je stav Povjerenstva da mentori ne bi smjeli biti uključeni u ocjenu doktorskog rada. Premda je Povjerenstvu tijekom posjeta rečeno da mentori nisu uključeni u postupak ocjenjivanja, Povjerenstvo je prilikom pregleda dokumentacije imalo prilike vidjeti da za barem sedam od jedanaest disertacija</p>

	<p>to nije bio slučaj. Neovisnost povjerenstva koje ocjenjuje doktorski rad od ključne je važnosti u ovome postupku te se Visokom učilištu daje snažna preporuka da to osigura. U Samoanalizi se dalje navodi da barem jedan član povjerenstva treba biti izvanjski član, tj. zaposlen na nekoj drugoj instituciji. Treba, međutim, istaknuti da u maloj zemlji kao što je Hrvatska činjenica da netko dolazi s druge institucije nije uvijek jamstvo objektivnosti i neovisnosti. Držimo, stoga, da bi se u svrhu ostvarivanja visoke kvalitete doktorskog rada vanjski članovi povjerenstva za ocjenu trebali tražiti u inozemstvu, među znanstvenicima koji nemaju nikakve veze s Visokim učilištem. Mišljenje je Povjerenstva da je to jedini način da se osigura doista neovisna ocjena doktorskih disertacija. Ovo smatramo ključnim zahtjevom, budući da nije kod svih disertacija koje je Povjerenstvo imalo prilike vidjeti ostvarena razina kvalitete neophodna na doktorskome studiju. Premda su neke disertacije pohvalne kvalitete, kod drugih smo primijetili brojne slabosti i nedostatke: neki radovi, primjerice, ne postavljaju istraživačka pitanja, neki koriste previše sekundarnih izvora i zastarjelu literaturu ili literaturu mahom hrvatskih autora, teorijski su dijelovi često previše opisni i nedostaje im analitičke i kritičke dubine, u nekim disertacijama građa koja je obično prilog radu zauzima glavni dio analitičkih poglavlja, itd. Gotovo niti jedna od disertacija koje smo vidjeli nije sadržavala jasno obrazloženje zbog čega je konkretno istraživanje bilo nužno i koji je doprinos tog doktorskog rada ukupnome znanju u području usvajanja drugoga jezika ili poučavanja stranih jezika.</p>
<p>2.8. Visoko učilište objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Doktorandi sve neophodne informacije mogu pronaći na mrežnim stranicama programa. Na mrežnim su stranicama objavljeni podaci o samome programu, postupku prijave i upisa, dostupnim modulima, itd. Objavljeni su i razni obrasci koji će kandidatima u određenom trenutku biti potrebni. Doktorandi su u razgovoru s Povjerenstvom istaknuli da su zadovoljni dostupnošću informacija. Ovo je svakako pozitivno, no potrebno je istaknuti da - ako postoji želja unaprijediti međunarodnu prepoznatljivost studijskog programa - podaci trebaju biti objavljeni i na engleskom jeziku (u ovome su trenutku objavljene informacije samo na hrvatskom jeziku.)</p>
<p>2.9. Financijska sredstva prikupljena za</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p>

<p>potrebe doktorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unapređenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).</p>	<p>Visoko učilište ne financira doktorsko istraživanje svih studenata. Plaćanja školarine oslobođeni su samo oni doktorandi koji su zaposleni na Fakultetu kao asistenti/novaci i koji se smatraju redovitim studentima. Ovo smatramo značajnom prijetnjom, budući da doktorski studij nije održiv ako se financira samo iz školarina. Preporučujemo, stoga, ulaganje dodatnih, skupnih napora svih fakuletskih odsjeka (ili u suradnji s drugim visokim učilištima) u traženje alternativnih, prije svega inozemnih izvora financiranja. Preporuka je, također, privlačiti inozemne doktorande kojima školarine plaćaju zemlje iz kojih dolaze.</p>
<p>2.10. Školarina se utvrđuje na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi se navodi da školarinu predlaže Fakultetsko vijeće na temelju kriterija koji su postavljeni za doktorske studije.</p> <p>Semestar poslijediplomskog doktorskog studija iznosi 10,000 kuna, što znači da je cijena cijeloga studija 60,000 kuna. Većina doktoranada sama plaća školarinu. Prema informacijama koje je Povjerenstvo dobilo od voditeljice programa, prihodi od školarina raspodjeljuju se na način da se 20 % odvaja za Visoko učilište, dok ostatak ide za plaće i naknade nastavnika i mentora, članova povjerenstava za ocjenu doktorskog rada te nabavku neophodne literature i opreme. U Samoanalizi se navodi da se iz ovih sredstava pokrivaju i troškovi sudjelovanja doktoranada u istraživačkom procesu i znanstvenim skupovima, iz čega se može zaključiti da studenti dobivaju određenu financijsku potporu za sudjelovanje na konferencijama. Međutim, niti jedan od trenutnih i bivših studenata doktorskog studija nije dosad primio ovakav oblik potpore, izuzev nekoliko doktoranada koji su zaposlenici Fakulteta. Snažna je preporuka Povjerenstva da se uspostavi poseban fond iz kojeg bi se financiralo sudjelovanje doktoranada na znanstvenim skupovima, kao osnovni korak ka unapređenju kvalitete programa.</p>
<p>c) POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA</p>	
<p>3.1. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.</p>	<p>Visoka razina kvalitete</p> <p>Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetno izvođenje doktorskog programa. Isto tako, naslovi doktorskih radova (umjesto prijedloga tema, koje međutim</p>

	<p>nisu uvjet za upis) ukazuju na usklađenost kompetencija mentora s odabranim istraživačkim područjem doktoranada. Povjerenstvo je tijekom posjeta dobilo informaciju da se upisne kvote određuju s obzirom na nastavničke i mentorske kapacitete. Primjerice, u akademskoj godini 2016./2017. oglašeno je dvadeset mjesta za doktorande. Međutim, uzevši u obzir veliki broj prethodno upisanih studenata koji nisu dovršili ili nastavili svoj studij, bolje bi rješenje bilo upisivati manji broj kandidata, no zato osigurati da su oni koji se upišu spremni završiti studij. Da bi ovo bilo moguće, potrebno je uvesti mnogo stroži postupak upisa, u kojemu bi se od kandidata zahtijevalo da prilože i prijedlog teme doktorskog rada (koji bi dokazivao da su upućeni u odabrano znanstveno područje).</p>
<p>3.2. Visoko učilište određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.</p>	<p>otrebna poboljšanja</p> <p>Upisna je kvota u ak.god. 2016./2017. bila 20 studenata. Novi se studenti upisuju svake druge godine. Povjerenstvo nije dobilo nikakav dokaz u obliku analize da se upisne kvote određuju temeljem znanstvenih, kulturnih ili društvenih potreba, pa je teško zaključiti je li broj upisanih kandidata u skladu s potrebama društva i akademske zajednice. U ovome pogledu treba razmotriti nekoliko činjenica: na nacionalnoj razini u ovome trenutku nema nikakvih statističkih podataka koji bi ukazivali na to kakve će biti potrebe društva u sljedećih 10, 20 ili 30 godina. Kao i u drugim segmentima područja obrazovanja, upis na studij ovisi više o ponudi nego o potražnji. Povjerenstvo je svjesno da je bilo nekih nastojanja da se situacija izmijeni, no bit će potrebno još mnogo promjena u širem kontekstu da bi stvarne potrebe društva postale jasne. Povjerenstvo se slaže da je vrlo teško ili gotovo nemoguće slijediti određene procedure na razini institucije ako se te procedure ne slijede ili čak ne postoje u drugim segmentima društva. Međutim, Visoko bi učilište u najmanju ruku trebalo ukazati na probleme i potaknuti druge institucije/organizacije/gospodarske subjekte da predoče svoje podatke o potrebama društva u idućem razdoblju.</p> <p>Budući da je većina kandidata koja se prijavljuje na doktorski studij već zaposlena, pitanje zapošljivosti poslije završetka studija ovdje nije primjenjivo. Prema podacima iz Samoanalize, 10 je doktora znanosti koji su završili ovaj studij zaposleno na hrvatskim sveučilištima, neki rade u</p>

	<p>državnim agencijama, a neki su otišli u inozemstvo. Povjerenstvo je tijekom posjeta dobilo informaciju da, ukupno uzevši, nema nezaposlenih doktora znanosti koji su završili ovaj studij. Može se također pretpostaviti da mnogi završeni studenti rade i kao nastavnici u školama, budući da smo tijekom posjeta doznali da su kandidati mahom profesori stranih jezika.</p>
<p>3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Broj studenata kojima se studij financira nije velik, a niti jedan se od trenutnih doktoranada ne financira iz projekta. U Samoanalizi se navodi da studij za petero doktoranada (za dvoje samo djelomično) plaća visoko učilište na kojemu su zaposleni kao asistenti, 13 kandidata financiraju njihovi poslodavci, a 22 doktoranda sami plaćaju svoj doktorski studij. Financiranje dokorskog studija od strane poslodavaca svakako ima pozitivne konotacije, no nije navedeno temelji li se doktorsko istraživanje tih studenata na potrebama njihovih poslodavaca.</p> <p>Činjenica da se niti jedan doktorand ne financira iz projekta nedvojbeno je nedostatak. Valja napomenuti da je to, barem dijelom, vezano uz činjenicu da mentorstvo na doktorskom studiju na hrvatskim sveučilištima ne ulazi u propisano nastavno opterećenje znanstveno-nastavnog osoblja; sve dok je situacija takva (sve dok se mentorski rad na doktorskom studiju doživljava kao aktivnost izvan ugovorno definiranih radnih obaveza sveučilišnih nastavnika), vrlo je mala mogućnost da će doktorska istraživanja biti obuhvaćena projektnim financiranjem. Da bi se to izmijenilo, potrebno je provesti značajne promjene na razini cjelokupnog sustava financiranja visokog obrazovanja; ovo je, naime, problem koji se može riješiti samo na najvišim razinama političkog odlučivanja.</p>
<p>3.4. Visoko učilište trebalo bi voditi računa o broju kandidata koje upisuje, kako bi svakome osigurao savjetnika (potencijalnog mentora). Od upisa do kraja dokorskog studija vodi se računa o tome da svaki doktorand ima održiv plan znanstvenog istraživanja te o uspješnom završetku dokorskog istraživanja.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U dokumentu samoanalize navodi se da se, prema pravilima studija, mentor-savjetnik doktorandu dodjeljuje odmah po upisu. Tijekom posjeta nismo dobili jasan odgovor je li ovo doista slučaj. U najnovijem Pravilniku o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu (2016.), članak 8 propisuje da doktorandu savjetnik <i>može</i> biti dodijeljen, što znači da nije riječ o automatizmu. U Samoanalizi se spominje da se mentor dodjeljuje do upisa u šesti semestar, odnosno do polovice treće godine</p>

	<p>doktorskog studija. Također se navodi da većina doktoranada prijavljuje temu disertacije u četvrtom ili petom semestru (krajem druge ili početkom treće godine studija). Povjerenstvo je bilo vrlo iznenađeno ovakvim kasnim imenovanjem mentora i vrlo kasnom prijavom teme doktorskog rada. Nema valjanog opravdanja za ovakvu praksu. Na ovaj problem ukazujemo i pod točkom 3.9. Prekasno imenovanje mentora i pekasno definiranje teme doktorskog rada skraćuju vrijeme za istraživanje i izradu disertacije na praktički jedan, u najboljem slučaju dva semestra. Održiv plan istraživanja ne može se implementirati u tako kratkom roku. U Samoanalizi se spominje plan da se rok za prijavu teme doktorskog rada pomakne ranije; iznenađeni smo da to još nije učinjeno. Ovakva organizacija rada ozbiljno ugrožava kvalitetu programa te mogućnosti da se doktorsko istraživanje provede uspješno i u roku. Preporuka je Povjerenstva što skorije provesti neophodne izmjene u pogledu rokova za imenovanje mentora i prijavu teme doktorskog rada.</p>
<p>3.5. Visoko učilište osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada i iz inozemstva.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Visoko učilište ne osigurava privlačenje zainteresiranih, nadarenih doktoranada iz inozemstva. Nekoliko je prepreka tomu, prije svega pitanje jezika. Budući da se doktorski studij izvodi na hrvatskome jeziku, teško je očekivati veći interes inozemnih studenata (ne računajući one koji govore hrvatski jezik). Doktorski su radovi također na hrvatskome jeziku, a studente se uglavnom ne potiče da ih pišu na engleskom (usprkos tome što pravilnici objavljeni na stranicama Sveučilišta navode da se disertacije mogu pisati na hrvatskom ili nekom stranom jeziku). Činjenica da se studente obeshrabruje da pišu rad na nekom stranom jeziku ide na štetu internacionalizacije doktorskog studija. Povjerenstvu je rečeno da je razlog za ovakvu praksu potreba razvoja hrvatske znanstvene terminologije iz područja lingvistike i usvajanja drugoga jezika, no taj argument nije valjan. Štoviše, iznenađuje činjenica da u trenutku kad drugi, nejezični studiji u Hrvatskoj otvaraju svoja vrata inozemnim studentima ponudom kolegija na engleskom jeziku, ovaj studij - na kojemu sudjeluju vrsni stručnjaci engleskoga, francuskoga, njemačkoga i drugih jezika - ustraje u tome da se nastava izvodi isključivo na hrvatskom jeziku i onemogućava izradu doktorskih radova na engleskom (ili nekom drugom stranom jeziku). Dvoje se alumnija tijekom razgovora s Povjerenstvom požalilo na ovaj problem - htjeli su pisati</p>

	<p>svoj doktorski rad na engleskom, ali im to nije bilo dopušteno.</p> <p>Povjerenstvo je, doduše, dobilo na uvid tri doktorska rada na engleskome jeziku, no u konkretnim je slučajevima riječ bila ili o hrvatskom studentu rođenom u inozemstvu (izvornom govorniku engleskoga) ili o inozemnom komentoru. U Samoanalizi se spominju međunarodne veze nastavnika i njihovo sudjelovanje na inozemnim konferencijama, no to nije jamstvo internacionalizacije programa. Štoviše, mišljenje je Povjerenstva da se prilike za internacionalizaciju kontinuirano propuštaju zbog gore navedenih razloga.</p>
<p>3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Prema podacima iz Samoanalize, postupak je izbora kandidata javan i provodi se na temelju: priložene dokumentacije, razgovora s povjerenstvom doktorskoga studija i kriterija za vrednovanje. Priložena dokumentacija trebala bi sadržavati dokaz završenog diplomskog sveučilišnog studija iz humanističkoga ili društvenoga područja, s prosjekom ocjena najmanje 3,5, preporuke dva sveučilišna nastavnika i motivacijsko pismo. Navedeno je da je motivacijsko pismo ključan element procjene, iako se to (kao ni podatak o minimalnom prosjeku ocjena) ne navodi u natječaju za upis, niti u opisu studijskog programa. Tijekom razgovora s trenutnim i bivšim studentima, Povjerenstvo nije dobilo informaciju da se od njih tražilo motivacijsko pismo ili pojedinosti o istraživačkim interesima i literaturi.</p> <p>Od voditeljice programa doznali smo da se na studij upisuje 4 od 5 pristupnika. Povjerenstvo smatra da je ovaj omjer upisanih naspram prijavljenih (80 %) previsok te da nema odgovarajućih dokaza da se doista primaju samo najbolji kandidati (naročito uzme li se u obzir visoka stopa odustajanja od studija). Preporučujemo, stoga, uvođenje strožih upisnih kriterija, pri čemu bi jedan od obaveznih uvjeta bio prijedlog teme doktorskog istraživanja. Ovaj bi se inicijalni prijedlog kasnije mogao proširiti u suradnji s mentorom, no u svakom slučaju znatno ranije nego je što to sad slučaj.</p>
<p>3.7. Visoko učilište osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima, kao i postupka</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi se navodi da je postupak izbora jasan i</p>

<p>prigovora.</p>	<p>transparentan te da se nakon izbora objavljuje popis izabranih kandidata. Povjerenstvo je pregledalo mrežne stranice Visokog učilišta te zaključilo da se upisni kriteriji i sve relevantne informacije o postupku objavljuju pravovremeno. Međutim, na mrežnim stranicama nema podataka o minimalnom prosjeku ocjena za upis, što ukazuje na mogućnost postojanja 'sive zone', s cijelim nizom neželjenih posljedica. U Samoanalizi se navodi da kandidati koji nisu primljeni mogu uložiti prigovor te se objašnjava koji se koraci u tom slučaju poduzimaju. Međutim, Povjerenstvo nije uspjelo pronaći informacije o postupku prigovora na mrežnim stranicama programa i Fakulteta.</p> <p>Preporuka je izraditi jasne upute o postupku prigovora te ih objaviti zajedno s pozivom natječaja za upis.</p>
<p>3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za upis na studij.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Prema podacima iz Samoanalize, postupak priznavanja prethodnih postignuća i dodjele ECTS-a reguliran je relevantnim pravilnicima na razini studijskog programa i Sveučilišta, sukladno Zakonu o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija. Dodjelu bodova odobrava Radna skupina za ECTS bodove Sveučilišta u Zagrebu.</p> <p>U Samoanalizi su navedene i poveznice do mrežnih stranica na kojima su ti pravilnici objavljeni, no Povjerenstvo nije moglo otvoriti neke od tih stranica. Preporuka je osigurati javnu dostupnost navedenih dokumenata, kao i svih drugih neophodnih podataka.</p>
<p>3.9. Prava i obveze doktoranda definirane su odgovarajućim aktima Visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Prava i obaveze doktoranada regulirane su - premda vrlo općenito - sveučilišnim Pravilnikom o doktorskim studijima, koji je dostupan na mrežnim stranicama Sveučilišta. Istim su dokumentom regulirane i obaveze mentora. Ondje je opisan cijeli proces studija, od upisa do završnih faza i obrane dokorskog rada. Povjerenstvo iznenađuje čl. 16 Pravilnika, u kojemu se navodi da se mentor dodjeljuje najranije u prvome, a najkasnije do kraja petoga semestra! Predug rok za imenovanje mentora može imati negativne posljedice po kvalitetu dokorskog rada, a u konačnici i samoga dokorskog programa.</p> <p>Sve ovo, međutim, ne znači da se osigurava visoka razina institucijske i mentorske potpore doktorandima. Zaključak</p>

	<p>je Povjerenstva da kvaliteta mentorskog rada ovisi ponajviše o individualnoj motivaciji i angažmanu. Povjerenstvo je tijekom razgovora s alumnijima i doktorandima čulo primjere vrlo pozitivnih iskustava suradnje s mentorima. Trenutni su doktorandi izuzetno pohvalili suradnju sa svojim mentorima, no alumniji su bili nešto skeptičniji po pitanju podrške mentora i nastavnika. Jedan se bivši student požalio da je za povratnu informaciju o statističkim podacima trebao čekati devet mjeseci. Povjerenstvo preporučuje da se mentori imenuju odmah po ili neposredno nakon upisa, kako bi doktorandima bila osigurana adekvatna podrška u njihovom istraživačkom radu tijekom cijelog trajanja studija.</p>
<p>3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U dokumentu samoanalize nema dokaza da je osigurana institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranada. U razgovoru s trenutnim doktorandima, Povjerenstvo je doznalo da su neki od njih objavljivali radove i izlagali na konferencijama, no niti jedan za to nije dobio nikakvu financijsku podršku od Visokog učilišta. Studentima koji su zaposleni na drugim sveučilištima sudjelovanje na konferencijama plaćaju njihovi poslodavci. Alumniji su istaknuli da nisu dobili nikakvu financijsku podršku od Visokog učilišta tijekom svog studija te da su u svakome aspektu bili samofinancirani studenti; da su, između ostaloga, sami nalazili načine pristupa <i>online</i> časopisima i sami plaćali svoje sudjelovanje na konferencijama. Nemaju, međutim, nikakvih žaljenja, jer su - kako su naveli - uživali u svom istraživačkom radu. Povjerenstvo smatra da se institucijska podrška doktorandima ne odnosi samo na financijsku pomoć, već da postoje i drugi mehanizmi kojima se osigurava uspješno napredovanje doktoranada; primjerice, potrebno je ranije imenovati mentore, ali i mentore-savjetnike; doktorandima je potrebno osigurati veću podršku u procesu razvoja i usvajanja praktičnih istraživačkih vještina, kao i podršku u izradi istraživačkih planova s realističnim i ostvarivim ciljevima, čiju je realizaciju potrebno pratiti; potrebno je postaviti jasne rokove i definirati jasne uvjete napredovanja kroz studij te pratiti jesu li oni ostvareni, itd.</p>
<p>d) PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA</p>	
<p>4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Povjerenstvo smatra da struktura, zahtjevi i provedba</p>

<p>standardima.</p>	<p>doktorskog studija nisu usporedivi s međunarodno konkurentnim studijima te se preporučuju poboljšanja.</p> <p>Upisni su standardi niski u usporedbi s međunarodno konkurentnim studijskim programima, budući da se njima ne osigurava odgovarajuća razina predznanja kandidata. Premda ovo nije nužno nedostatak, uzevši da postoje primjeri stranih programa koji osiguravaju da svi studenti u prvih nekoliko godina dosegnu neophodnu razinu znanja (usporedivu sa završenim diplomskim studijem), Povjerenstvo nije pronašlo dokaze da se na ovome studiju, bilo kroz kolegije ili određene mjere, osigurava odgovarajuća akademska razina u skladu s najnovijim znanstvenim spoznajama. Primjerice, od doktoranada se očekuje da objavljuju radove već u drugome semestru, što je nerealno očekivanje uzevši u obzir obim i zahtjevnost nastave u prvome semestru. Povjerenstvo snažno preporučuje reviziju upisnih kriterija - ključna je razlika (u usporedbi s drugim doktorskim studijima s kojima je Povjerenstvo upoznato) to što se prilikom upisa od kandidata ne zahtijeva prijedlog teme istraživanja. Ovaj je prijedlog temeljni kriterij na osnovu kojega se može preliminarno ustanoviti uspjeh kandidata na doktorskom studiju i svakako bi trebao biti ključan element upisnog postupka. Na ovaj bi se način izravno riješio gore navedeni problem. Premda razumijemo da bi se uvođenjem strožih upisnih kriterija izravno utjecalo na broj upisanih studenata, smatramo da je nužno provesti ovu mjeru kako bi se program uskladio s međunarodno prihvaćenim standardima. Ovo i slična pitanja dodatno se raspravljaju i u drugim točkama ovoga izvješća.</p>
<p>4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Njima se jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi steći tijekom doktorskog studijskog programa, uključujući i etičke zahtjeve provođenja istraživačkog rada.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Povjerenstvo drži da ishodi učenja nisu jasno usklađeni s HKO-om, što je povezano s temeljnim problemom nedostatno visokih standarda i razine obrazovanja na doktorskom studiju.</p> <p>Povjerenstvo smatra da sadržaj kolegija ne odgovara razini 8.2 HKO-a, odnosno da je prikladniji razini diplomskog studija, što su studenti i alumniji potvrdili. Jednim se dijelom to potvrđuje i samom strukturom programa; obavezni se kolegiji izvode samo u prva dva semestra (odnosno, u prvoj godini). Povjerenstvu je također nejasno zbog čega se u Samoanalizi navodi da je program modularno strukturiran, što je značajno drukčije od</p>

	<p>strukture opisane na službenim mrežnim stranicama, <https://www.ffzg.unizg.hr/student/natjecaj/glottodidaktika.pdf>. U Samoanalizi je popisano 7 modula (s 7-13 ECTS-a koji se stječu položenim ispitima na obaveznim kolegijima), dok se na mrežnim stranicama navodi 12 modula (s - pretpostavljamo - 20 ECTS-a koji se stječu položenim ispitima na obaveznim kolegijima).</p> <p>Manjak naprednih kolegija iz područja lingvistike/psihologije/poučavanja dijelom proizlazi iz činjenice da studij upisuju kandidati različitih profila (većina upisanih studenata stekla je prethodni, pred-doktorski stupanj obrazovanja na različitim studijskim programima). Razumljivo je, pa čak i neophodno, uvesti na određeni način studente koji su završili neki drugi diplomski studij u temeljne lingvističke discipline, no ključno bi bilo izvoditi i napredne kolegije, sukladne doktorskoj razini. Visoko bi učilište ovo poboljšanje moglo, primjerice, provesti uvođenjem dvorazinskog tipa nastave: na prvoj bi se razini izvodili sažeti diplomski kolegiji koji bi doktorande uveli u područje lingvistike, dok bi se na drugoj razini izvodili napredni kolegiji. Na ovaj bi se način ne samo izbjeglo ponavljanje sadržaja s nižih razina i naprednim studentima ponudila strukturirana mogućnost izravnog napredovanja kroz studij, već bi se i nastavnicima omogućilo da predaju teme usko vezane uz područja vlastitih istraživanja (kolegiji druge razine) te tako integriraju vlastiti znanstveni rad u nastavu.</p> <p>U ovome trenutku - zbog navedenog slabijeg predznanja studenata prve godine - nastavnici nemaju mogućnost izravno integrirati rezultate vlastitih istraživanja u nastavu. Povjerenstvo stoga preporučuje da se razina definiranih ishoda učenja podigne (što bi se moglo povezati sa strožim upisnim kriterijima).</p>
<p>4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Nije jasna veza između nastavnog segmenta (čija je razina ispod razine doktorskog studija) i strukturiranog samostalnog doktorskog istraživanja studenata. Tri su pitanja od posebnog interesa Povjerenstva: ocjenjivanje, obavezna literatura na kolegijima i kvaliteta disertacija.</p> <p>Pod točkom 4.5 Povjerenstvo navodi neke dvojbe u pogledu ocjenjivanja.</p>

	<p>Što se literature tiče, većina predmeta na doktorskom studiju (prema službenim dokumentima objavljenima na mrežnim stranicama) za primarnu bibliografiju koristi, između ostalog, uvodnu literaturu/udžbenike, naročito na početnim kolegijima (ali ne samo na njima). Nema dvojbe da ovo ne odgovara razini 8.2. Što je najvažnije, iz popisa literature nedostaju recentna istraživanja i doktorski radovi. Povjerenstvo je svjesno činjenice da su <i>online</i> opis kolegija i katalog iz 2006. godine, no to istodobno otvara pitanje zbog čega se zastarjeli katalog kolegija nalazi na službenim internetskim stranicama Sveučilišta (osim ako - usprkos podacima u Samoanalizi - nije aktualan i važeći). Nedovoljno napredna razina nastavnih modula ne može se, stoga, smatrati potporom tvrdnji da su ishodi učenja usklađeni s HKO-om.</p> <p>Posljedično tomu, Povjerenstvo smatra da doktorski radovi nisu najviše kvalitete.</p>
<p>4.4. Programom doktorskog studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>S obzirom na nedovoljno naprednu razinu kolegija, zaključak je da ovaj kriterij nije ispunjen. Premda bi se moglo tvrditi da se ta ocjena odnosi samo na nastavnu komponentu programa, ona je kritički vezana uz istraživačku komponentu. Dokaz za ovo vidljiv je u općenitoj kvaliteti doktorskih radova. Povjerenstvo, stoga, preporučuje da se podigne razina nastavne komponente te da se kolegijima obuhvati najsuvremenija literatura, uključujući i vrhunske inozemne doktorske disertacije (potonje bi, barem implicitno, moglo postaviti viši prag za doktorande).</p> <p>Kao što je navedeno pod točkom 2.7, Povjerenstvo je imalo prilike vidjeti da su kod barem sedam od jedanaest pregledanih disertacija mentori bili uključeni u postupak ocjenjivanja. Iz tog se razloga ne ostvaruje potpuna objektivnost postupka, što također navodi na zaključak da razina 8.2 HKO-a nije u potpunosti ostvarena.</p> <p>Još je jedno ključno pitanje vezano uz postupak ocjenjivanja koje utječe na opći zaključak Povjerenstva o ostvarivanju ishoda učenja razine 8.2 HKO-a. (Više o tome pod točkom 4.5)</p>
<p>4.5. Nastavne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana) prikladne razini</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p>

<p>8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.</p>	<p>Popis predmeta po modulima sadrži dojmljiv broj od 56 kolegija, koji se npr. izvode <i>ex-cathedra</i> ili kao istraživački seminari. Premda je preporuka Povjerenstva da se udio nastave <i>ex-cathedra</i> svede na najmanju moguću mjeru, identificirali smo jedan mnogo veći problem koji je potrebno što skorije riješiti, budući da u velikoj mjeri utječe na (ne)ostvarivanje razine 8.2 HKO-a.</p> <p>Od četrdeset sedam (47) kolegija u popisu predmeta (moduli 1-9), ukupno trideset i osam kolegija završava pismenim, a jedan usmenim ispitom. Riječ je o većini kolegija na doktorskom studiju. Šest kolegija koji sumativno, a vjerojatno i vrlo učinkovito, integriraju različite pristupe (jezične, pedagoške, psihološke itd.) na interdisciplinarni i multidisciplinarni način, jedini su koji ne završavaju ispitom. Ne računajući njih, gotovo 95% kolegija završava pismenim (ili usmenim) ispitom, čime se ne osigurava ostvarivanje ishoda učenja na doktorskoj razini, niti se kod kandidata potiče razvoj ključnih vještina analize i sinteze sadržaja u znanstvenom tekstu. Postavljanjem situacije gdje student u kontroliranim uvjetima mora demonstrirati određenu razinu i vrstu znanja onemogućuje se ravnopravna rasprava između doktoranda i nastavnika (pa i u pismenom i usmenom obliku). Klasično ispitivanje kao potpora nastavnom procesu na poslijediplomskoj je doktorskoj razini nedostatna i krajnje pogrešna metoda. Povjerenstvo snažno preporučuje da se završno pismeno i usmeno ispitivanje ukine, po mogućnosti u potpunosti, te da se zamijeni naprednijim ispitnim metodama prikladnijima doktorskoj razini, gdje bi se kandidate ocjenjivalo s istorazinske pozicije, kontinuirano, uvođenjem obaveznih kvalifikacijskih radova koji bi trebalo biti dovoljno kvalitetni za objavljivanje. Jedino bi se na taj način moglo objektivno demonstrirati znanje i vještine sinteze prikladni doktorskoj razini obrazovanja (umjesto krajnje neprikladnim klasičnim ispitivanjem, kako je trenutno slučaj).</p>
<p>4.6. Program omogućava stjecanje generičkih (prenosivih) vještina.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U Samoanalizi se navodi da se na razini programa generičke i prenosive vještine stječu putem seminara i radionica akademskih i poslovno-organizacijskih vještina.</p> <p>Nastavno na točku 4.5, i u suprotnosti s konceptom radionica akademskih vještina, postojeće metode</p>

	<p>ispitivanja i ocjenjivanja onemogućuju odgovarajuće stjecanje i razvoj čvrstih generičkih vještina akademskog pisanja. Snažna je preporuka Visokom učilištu ispraviti ovaj strukturni problem i omogućiti doktorandima kontinuirani razvoj vještina akademskog pisanja i komunikacije, tijekom cijelog trajanja studija.</p>
<p>4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan nastave, generičke vještine i dr.).</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>U skladu s prethodno navedenim zapažanjima, Povjerenstvo nije pronašlo dokaze da je nastavna komponenta prilagođena međunarodno konkurentnoj doktorskoj izobrazbi.</p> <p>Povjerenstvo smatra da bi osobni razvojni planovi (<i>i Gloma</i>) mogli igrati još veću ulogu kao dokumentacijska platforma za istraživanja doktoranada, jednom kada se usvoje sve promjene po pitanju nastave i ispitivanja.</p>
<p>4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.</p>	<p>Potrebna poboljšanja</p> <p>Sveučilište u Zagrebu i relevantni odsjeci Fakulteta dobro su povezani na međunarodnoj razini, a postoje i programi mobilnosti za studente i osoblje. Mobilnost doktoranada se uglavnom ne ostvaruje, uzevši u obzir da ih 95 % studira izvanredno. Povjerenstvu nisu dostavljeni nikakvi dokazi međunarodnog angažmana, kao što su recenzije programa od strane inozemnih partnera/suradnika.</p> <p>Povjerenstvo preporučuje dodatne napore u smjeru privlačenja stranih studenata, ali i općenito redovitih studenata. Ovo bi se moglo postići ako se iskoriste prednosti velikog niza mogućnosti za mobilnost i suradnju koje se navode u Samoanalizi. Trenutna je situacija takva da je doktorski studij prilagođen potrebama izvanrednih studenata, koji čine veliku većinu. Povjerenstvo smatra da bi voditelji programa trebali razmotriti perspektivu rasta i/ili održivosti studija, s obzirom na to da su doktorandi gotovo isključivo izvanredni studenti. Ovo se pitanje površno spominje i u strateškom planu programa.</p>

*** NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU
AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi

članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskom studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.